

نسبت سنجی «الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت» و «بیانیه گام دوم انقلاب»

پدیدآورنده (ها) : غمامی، سیدمحمد مهدی
میان رشته ای :: کیهان فرهنگی :: بهمن و اسفند 1397 - شماره 386 و 387
از 68 تا 69
آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1443330>

دانلود شده توسط : بلال نیازی مهمانی
تاریخ دانلود : 17/08/1399

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

نسبت سنجی «الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت» و «بیانیه گام دوم انقلاب»

دکتر سید محمد مهدی غمامی
استادیار حقوق عمومی دانشگاه امام صادق (ع)

دکتر سید محمد مهدی غمامی عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق (ع)، ضمن اشاره و مقایسه پیش نویس سند پنجاه و شش بندی «الگوی پایه اسلامی - ایرانی پیشرفت» و بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی نوشته است: سند الگو، در شرایط فعلی به اذعان مقام معظم رهبری، نیازمند اصلاحات جدی و عمیق است و «بیانیه گام دوم انقلاب» یکی از مهمترین اسنادی است که ایشان به عنوان رئیس و سیاستگذار کشور و «ضامن عدم انحراف سازمان‌های مختلف از وظایف اصیل اسلامی» برای ارتقای «الگوی پایه اسلامی - ایرانی پیشرفت» آن را ابلاغ کرده‌اند. از این رو توجه به بیانیه گام دوم نقاط عطف کارگشایی را جهت پرهیز از آفت کلی گویی‌های کم فایده و غیر راهبردی برای طراحی الگو فراهم می‌کند.

و فرزندان جوان برای طراحی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت پس از هفت سال در چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی به نتیجه رسید. این سند، اهم مبانی و آرمان‌های پیشرفت را تدوین کرده و افق مطلوب کشور را در پنج دهه آینده ترسیم و تدابیر مؤثر برای نیل به آن را طراحی کرده است که با تحقق آن، که کاری عظیم و دشوار اما ممکن و شیرین است، کشور راه پیشرفت را خواهد پیمود و طلیعه مبارک تمدن نوین اسلامی ایرانی در زیست‌بوم ایران رخ خواهد نمود. ان شاءالله... البته خیلی پیش از این بر لزوم این پیشرفت تأکید داشتند. (۴) با این وجود تاکنون به جهات مختلفی از جمله بی‌دغدگی، کم‌کاری و عدم پاسخ‌گویی نهادهای علمی - پژوهشی کشور و انفصال آن‌ها از مسائل و بحران‌های کشور، نتوانسته‌ایم یک الگوی متقن، علمی و مبتنی بر رفع واقعی و اثربخش چالش‌ها طراحی کنیم؛ در نتیجه ایشان در ۷ بند نهادهای مختلف حکومتی و دانشگاهی را موظف به بررسی عمیق پیش نویس سند پنجاه و شش بندی «الگوی پایه اسلامی - ایرانی پیشرفت» می‌کنند.

در ادامه با تأکید بر اینکه نیروی محرکه انقلاب و مجری توانمند الگوی پیشرفت، جوانان هستند که البته آینده نیز برای آن‌ها و توسط آن‌ها باید ساخته شود «بیانیه گام دوم انقلاب» را در سالروز پیروزی انقلاب - ۱۳۹۷/۱۱/۲۲ - صادر می‌کنند. رهبری ذیل محور گام دوم بیانیه در خصوص نقش منحصر به فرد جوانان در تحولات پیش رو تصریح می‌کنند: «شما جوانان باید پیشگام در شکستن این محاصره تبلیغاتی باشید. در خود و دیگران نهال امید به آینده را پرورش دهید.

جمهوری اسلامی ایران، ماحصل مبارزه ملت ایران است که در اهداف مشخصی همگی با یکدیگر اجماع داشتند؛ اهدافی که از یک سو بر نفی حکومت مستبد و وابسته سلطنتی، پس از تجربیات تلخ صدساله دلالت می‌کرد و می‌کند و از سوی دیگر بر حاکمیت ارزش‌های اسلامی با محوریت اجرای احکام اسلام، تحقق عدالت و تأمین کرامت انسانی پای می‌فشارد. این اهداف در طول چهار سال از پیروزی انقلاب کمابیش مورد توجه نظام سیاسی قرار گرفته و قانون اساسی، بیانات امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای و همچنین آموزه‌های انقلابی و الزامات چشم‌انداز ایران ۱۴۰۴ به‌صورت مکرر به پاسداشت این ارزش‌ها ارجاع می‌دهند. آن میزان که مطابق اهداف عمل شد، تجربه‌ای بی‌نظیر در پیشرفت علمی و فناوری‌های حساس، استقلال، اقتدار ملی و بین‌المللی (۱) ولی در مواردی آن گونه که باید و آن طور که انتظار می‌رفت نتایج به‌دست آمده به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند اقتصاد (۲) و عدالت (۳) در تراز انقلاب مردمی جمهوری اسلامی ایران نیست. نیاز به یک رصد کلی و آسیب‌شناسی جهت بازنگری راه‌رفته و مسیر مانده کاملاً احساس می‌شود و طبیعی است که باید الگویی جدید طراحی کرد. در این راستا امام خامنه‌ای دو تدبیر قابل توجه و تعیین کننده اتخاذ کردند: لزوم طراحی «الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت»، صدور «بیانیه گام دوم انقلاب».

بدین ترتیب ابتدا رهبری بر طراحی یک نقشه راه و مدلی که انقلاب را با کمترین چالش و بیشترین دستاورد به اهدافش برساند تأکید کردند: «خداوند جل و علا را سپاس می‌گزارم که با هدایت و توفیق او تلاش نظام‌مند چند هزار تن از صاحب‌نظران و استادان دانشگاهی و حوزوی

بیانیه راهبردی گام دوم انقلاب

رویش‌های انقلاب بسی
فراتر از ریزش‌ها است
و دست و دل‌های امین
و خدمتگزار، به مراتب
بیشتر از مفسدان و
خائنان و کیسه‌دوختگان
است.

سند الگو، در شرایط
فعلی به اذعان مقام معظم
رهبری، نیازمند اصلاحات
جدی و عمیق است و
«بیانیه گام دوم انقلاب»
یکی از مهمترین اسنادی
است که امام حاضر
انقلاب به عنوان رئیس و
سیاستگذار کشور و «ضامن
عدم انحراف سازمان‌های
مختلف از وظایف اصیل
اسلامی» برای ارتقای
«الگوی پایه اسلامی -
ایرانی پیشرفت» آن
را ابلاغ کرده‌اند که
توجه به آن نقاط عطف
صریح و کارگشایی را
جهت پرهیز از آفت
کلی‌گویی‌های کم‌فایده
و غیرراهبردی برای
طراحی الگو فراهم کند.

و سیاستگذار (۶) کشور و «ضامن عدم انحراف سازمان‌های
مختلف از وظایف اصیل اسلامی» (۷) برای ارتقای «الگوی
پایه اسلامی - ایرانی پیشرفت» آن را ابلاغ کرده‌اند از این رو
توجه به بیانیه گام دوم، نقاط عطف کارگشایی را جهت پرهیز
از آفت کلی‌گویی‌های کم‌فایده و غیر راهبردی برای طراحی
الگو فراهم کند.

پی‌نوشت‌ها:

۱- بخشی از متن بیانیه گام دوم انقلاب: «محصول تلاش چهل‌ساله،
اکنون برابر چشم ما است: کشور و ملتی مستقل، آزاد، مقتدر، با عزت، متدین،
پیشرفته در علم، انباشته از تجربه‌های گران‌بها، مطمئن و امیدوار، دارای
تأثیر اساسی در منطقه و دارای منطق قوی در مسائل جهانی، رکورددار در
شتاب پیشرفت‌های علمی، رکورددار در رسیدن به رتبه‌های بالا در دانش‌ها
و فناوری‌های مهم از قبیل هسته‌ای و سلول‌های بنیادی و نانو و هوافضا و
امثال آن، سرآمد در گسترش خدمات اجتماعی، سرآمد در انگیزه‌های جهادی
میان جوانان، سرآمد در جمعیت جوان کارآمد، و بسی ویژگی‌های افتخارآمیز
دیگر که همگی محصول انقلاب و نتیجه جهت‌گیری‌های انقلابی و جهادی
است.»

۲- بخشی از متن بیانیه گام دوم انقلاب: «عملکردهای ضعیف، اقتصاد
کشور را از بیرون و درون دچار چالش ساخته است. چالش بیرونی تحریم
و وسوسه‌های دشمن است که در صورت اصلاح مشکل درونی، کم‌اثر و
حتی بی‌اثر خواهد شد. چالش درونی عبارت از عیوب ساختاری و ضعف‌های
مدیریتی است. مهمترین عیوب، وابستگی اقتصاد به نفت، دولتی بودن
بخش‌هایی از اقتصاد که در حیطه وظایف دولت نیست، نگاه به خارج و نه
به توان و ظرفیت داخلی، استفاده اندک از ظرفیت نیروی انسانی کشور،
بودجه‌بندی معیوب و ناموازن، و سرانجام عدم ثبات سیاست‌های اجرایی
اقتصاد و عدم رعایت اولویت‌ها و وجود هزینه‌های زائد و حتی مسرفانه در
بخش‌هایی از دستگاه‌های حکومتی است. نتیجه این‌ها مشکلات زندگی
مردم از قبیل بیکاری جوان‌ها، فقر درآمدی در طبقه ضعیف و امثال آن است.»
۳- بخشی از متن بیانیه گام دوم انقلاب: «صریحاً می‌گوییم آن چه تاکنون
شده با آن چه باید می‌شده و بشود، دارای فاصله‌ای ژرف است. در جمهوری
اسلامی، دل‌های مسئولان به‌طور دائم باید برای رفع محرومیت‌ها بتپد و از
شکاف‌های عمیق طبقاتی به‌شدت بی‌مناک باشد. در جمهوری اسلامی کسب
ثروت نه تنها جرم نیست که مورد تشویق نیز هست، اما تبعیض در توزیع
منابع عمومی و میدان دادن به ویژه‌خواری و مدارا با فریبگران اقتصادی که
همه به بی‌عدالتی می‌انجامد، به‌شدت ممنوع است.»

۴- رهبر انقلاب در دیدار دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در تاریخ
۱۳۸۶/۲/۲۵ آمده است: «بخشی که برای الگوی پیشرفت می‌کنیم، برای
این نیست که می‌خواهیم پیشرفت را شروع کنیم. پیشرفت از انقلاب شروع
شده، بلکه به این معناست که با بحث نظری و تعریف شفاف و ضابطه‌مند
از پیشرفت، قصد داریم یک باور همگانی در درجه اول در بین نخبگان، بعد
در همه مردم به وجود بیاید که بدانند دنبال چه هستیم و به کجا می‌خواهیم
برسیم و بخش‌های گوناگون نظام بدانند چه کار باید بکنند. این را باید پیدا
کنیم.»

۵- اصل پنجم، پنجاه و هفتم و یکصد و سیزدهم قانون اساسی بر ریاست
و امامت رهبری دلالت دارد.

۶- بند ۱ و ۲ اصل یکصد و دوم قانون اساسی «تعیین سیاست‌های کلی
نظام جمهوری اسلامی ایران و نظارت بر حسن اجرای آن» را از جمله وظایف
و اختیارات رهبری مقرر کرده است.

۷- «بر اساس ولایت امر و امامت مستمر، قانون اساسی زمینه تحقق
رهبری فقیه جامع‌الشرایطی را که از طرف مردم به عنوان رهبر شناخته
می‌شود (مجازی الامور، بیدالعلماء بالله الامناء علی حلاله و حرامه) آماده
می‌کند تا ضامن عدم انحراف سازمان‌های مختلف از وظایف اصیل اسلامی
خود باشند.»

ترس و نومی‌دی را از خود و دیگران برانید. این نخستین و
ریشه‌ای‌ترین جهاد شما است. نشانه‌های امیدبخش - که به
برخی از آن‌ها اشاره شد- در برابر چشم شما است. رویش‌های
انقلاب بسی فراتر از ریزش‌ها است و دست و دل‌های امین و
خدمتگزار، به مراتب بیشتر از مفسدان و خائنان و کیسه‌دوختگان
است. دنیا به جوان ایرانی و پایداری ایرانی و ابتکارهای ایرانی،
در بسیاری از عرصه‌ها با چشم تک‌ریم و احترام می‌نگرد. قدر
خود را بدانید و با قوت خداداد، به سوی آینده خیز بردارید و
حماسه بیافرینید.»

هر دو سند در یک راستا و از دو زاویه قابل ارزیابی هستند.
سند اول قرار است نقشه راه را طراحی کند و سند دوم بر
چالش‌ها و الزامات تأکید دارد و آن‌ها را در هفت محور کلی
دسته بندی کرده و توان جوانی را برای تحقق این نقشه مطالبه
می‌کند. این هفت محور عبارتند از:

یک) علم و پژوهش

دو) معنویت و اخلاق

سه) اقتصاد

چهار) عدالت و مبارزه با فساد

پنج) استقلال و آزادی

شش) عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن

هفت) سبک زندگی

هر کدام از هفت محور یاد شده باید بخشی از نقشه راه را
پوشش دهد و به نظر می‌رسد که «الگوی پایه اسلامی ایرانی
پیشرفت» هنوز آن قدر متقن و عینی تنظیم نشده تا بتواند همه
محورهای مذکور را به‌صورت دقیق، کارگشا و عینی پوشش
دهد، به‌ویژه درج معیارهای عینی و غیرکلی در خصوص
«سلطه‌ناپذیری و نفوذناپذیری» مندرج در محور سوم بیانیه
و «عدالت و مبارزه با فساد» مندرج در محور چهارم بیانیه که
به‌نحوی تحقق آن‌ها، رضایت‌مندی و کارآمدی سایر اقدامات
نظام را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین جهت در محور
ششم فراخوان رهبری جهت بررسی پیش نویس «الگوی
پایه اسلامی ایرانی پیشرفت»، مرکز الگو موظف به دریافت
نظرات تکمیلی - اصلاحی جهت ارتقای پیش نویس سند الگو
شده است: «مرکز الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت با مشورت
مراجع مخاطب در بالا، برنامه زمانی بررسی نسخه حاضر الگو
از سوی آن‌ها را تنظیم و نظرات و پیشنهادهای تکمیلی را
دریافت و دقیقاً بررسی و بهره‌برداری کند و ان‌شاءالله نسخه
ارتقا یافته الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت را حداکثر ظرف
دو سال آینده برای تصویب و ابلاغ ارائه نماید.» در نتیجه
سند الگو، در شرایط فعلی به اذعان مقام معظم رهبری، نیازمند
اصلاحات جدی و عمیق است و «بیانیه گام دوم انقلاب»
یکی از مهمترین اسنادی است که ایشان به عنوان رئیس (۵)

کتابخانه

شماره ۳۸۷ - ۳۸۶
پهن و اشکد ۱۳۹۷

